

Znak sprawy:
WP-III.431.1.10.2021

Protokół

z kontroli kompleksowej w **Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywki 1, 31- 419 Kraków**, przeprowadzonej przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie: Alicję Chmielewską – inspektora wojewódzkiego oraz Stanisława Bociana – inspektora wojewódzkiego.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285), na podstawie upoważnienia z dnia 16 lipca 2021 r. Nr 199/2021, znak: WP-V.0030.199.2021, wydanego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego, przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz na podstawie upoważnienia z dnia 19 sierpnia 2021 r. Nr 241/2021, znak: WP-V.0030.241.2021, wydanego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego, przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie od 23 lipca 2021 r. do 23 września 2021 r., w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, na dokumentach przekazanych przez jednostkę kontrolowaną oraz 16 sierpnia 2021 r. w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Przedmiot i zakres kontroli obejmował sposób realizacji przez Dom standardu świadczonych usług na rzecz mieszkańców, kwalifikacje kadry.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 23 lipca 2021 r.

Protokół zawiera ustalenia dokonane na podstawie wizji lokalnej, analizy wybranych dokumentów oraz informacji ustnych i pisemnych, uzyskanych od Dyrektora jednostki, pracowników oraz mieszkańców.

Ileć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- **DPS** – należy przez to rozumieć Dom Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1, 31- 419 Kraków,
- **ustawie o pomocy społecznej** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- **rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej** – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734),
- **standard** – obowiązujący standard usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, określony w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej,
- **mieszkaniec** – mieszkaniec Domu,
- **plan, IPW** – indywidualny plan wsparcia mieszkańca domu (IPW),
- **zespół, ZTO** – zespół terapeutyczno-opiekuńczy (ZTO).

Zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w protokole należy zawrzeć ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Działalność oceniono pozytywnie, w oparciu o poniższe ustalenia.

[Handwritten signatures and initials]

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały zgodnie z planem kontroli urzędu, w części dotyczącej Wydziału Polityki Społecznej (pozycja 20).

Ustalenia ogólne

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 jest placówką stałego pobytu, przeznaczoną dla 55 osób uzależnionych od alkoholu, realizuje swoje zadania na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Małopolskiego (decyzja Nr 9/2012 WP-III.9423.12.2012 z 21.06.2012 r., decyzje zmieniające: WP-III.9423.17.2015 z 28.10.2015 r., WP-III.9423.19.2021 z 8.07.2021 r.).

DPS jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Kraków.

Dom wpisany jest do prowadzonego przez Wojewodę Małopolskiego rejestru domów pomocy społecznej pod pozycją nr 99.

Zgodnie z § 1 Zarządzenia Nr 447/2020 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 21 lutego 2020 r. w sprawie *ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w 2020 r. w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1*, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca od kwietnia 2020 r. wynosił 6 468,00 zł (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z dnia 6 marca 2020 r., poz.1892).

Natomiast zgodnie z § 1 Zarządzenia Nr 574/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie *ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w 2021 r. w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1*, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca od kwietnia 2021 r. ustalono w wysokości 6800 zł (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z dnia 19 marca 2021 r., poz. 1629).

Podstawy funkcjonowania Domu

Podstawę prawną działalności Domu stanowią w szczególności: statut nadany uchwałą: Nr LIV/1495/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie *nadania statutu jednostce budżetowej – Dom Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1*.

Zgodnie z zapisem § 2 ust. 2 cyt. *Siedzibą i obszarem działania Domu jest Miasto Kraków.*

Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań domu określa regulamin organizacyjny, przyjęty zarządzeniem Nr 1757/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie *przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1*.

Kontrole przeprowadzone w Domu

W okresie od 1 stycznia 2020 r. w Domu nie było przeprowadzonych kontroli.

Mieszkańcy domu

Informacje o mieszkańcach wg stanu na 16 sierpnia 2021 r.

Liczba mieszkańców DPS: 50

Wszyscy mieszkańcy zostali przyjęci na podstawie decyzji administracyjnych.

Liczba mieszkańców faktycznie przebywających w domu: 50

Liczba mieszkańców samodzielnych: 34

Liczba mieszkańców poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego: 7

Liczba mieszkańców poruszających się przy pomocy sprzętu ortopedycznego: 8

Liczba mieszkańców poruszających się przy pomocy osób trzecich: 1

Osoby ubezwłasnowolnione całkowicie: 5 osób.

Osoby częściowo ubezwłasnowolnione: 0 osób.

Standard usług bytowych świadczonych w Domu

Warunki lokalowe

W toku prowadzenia czynności kontrolnych w siedzibie jednostki stwierdzono, że Dom usytuowany jest w Krakowie przy ul. Rozrywka 1. Teren wokół obiektu jest płaski, ogrodzony,

wejście na posesję oraz brama wjazdowa są zamykane. Otoczenie pozbawione jest barier architektonicznych.

W trakcie oględzin w siedzibie jednostki ustalono, że placówka mieści się w budynku czterokondygnacyjnym (przyziemie, parter, I piętro, II piętro). Dom dysponuje 26 pokojami mieszkalnymi, z tego:

- 5 jednoosobowych
- 13 dwuosobowych
- 8 trzyosobowych

Łączna liczba miejsc w pokojach wynosi 55.

Najmniejsza powierzchnia pokoju jednoosobowego wynosi 10,7 m², a największa 12,6 m²

Najmniejsza powierzchnia pokoju dwuosobowego wynosi 12,1 m², a największa 18,9 m².

Najmniejsza powierzchnia pokoju trzyosobowego wynosi 20,6 m², a największa 29,5 m².

Wszystkie oferowane pokoje jednoosobowe posiadają metraż nie mniejszy niż 9 m², natomiast w pokojach wieloosobowych – metraż przypadający na jednego mieszkańca jest nie niższy niż 6 m², co jest zgodne z § 6 pkt 3 rozporządzenia.

Pokoje mieszkańców wyposażone są w odpowiedni sprzęt, dostosowany do potrzeb osób w nich zamieszkujących. Każdy pokój jest wyposażony w łóżko, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca Domu. W trakcie oględzin ustalono, że mieszkańcy mogą zaaranżować wystrój pokoju zgodnie z własnymi preferencjami.

Budynek jest wyposażony w system przyzywowo-alarmowy - § 6 ust. 1 lit c rozporządzenia. Przyciski systemu są umieszczone w sposób pozwalający na ich użycie osobom leżącym.

W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, iż budynek wyposażony jest w windę (rok budowy 2011, udźwig 1600 kg, ilość przystanków 4, nr fabryczny 162437, nr ewidencyjny N3112033299) docierającą na wszystkie kondygnacje. Winda jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Kabina windy o szerokości 1,35 m i długość 2,38 m, poręcze znajdują się na wysokości 0,88 m oraz tablica przyzywowa na wysokości 1,07-1,24 m w odległości 0,40 m od naroża kabiny z dodatkowym oznakowaniem dla osób niewidomych, bez informacji głosowej (pomiarzy dokonane przez pracownika Domu). Rozmiary windy pozwalają na transport mieszkańców na noszach. Decyzją Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego zezwolono na eksploatację ww. urządzenia technicznego do 31 maja 2022 r. Ostatni protokół z wykonania czynności dozoru technicznego sporządzono 25.05.2021 r.

Dom zapewnia następujące pomieszczenia wymagane zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej: pokój dziennego pobytu, kuchenka pomocnicza, gabinet medycznej pomocy doraźnej, palarnia, pomieszczenie do prania i suszenia, jadalnia, pomieszczenia do terapii i rehabilitacji, pokój gościnny, miejsce kultu religijnego. Szczegółowy wykaz pomieszczeń wraz z ich liczbą i usytuowaniem przedstawiono w tabeli poniżej:

Nazwa pomieszczenia	Liczba pomieszczeń/ lokalizacja (kondygnacja)
pokój dziennego pobytu	I piętro, II piętro
kuchenka pomocnicza	I piętro, II piętro
gabinet medycznej pomocy doraźnej	parter
jadalnia	parter
pomieszczenia do terapii i rehabilitacji	przyziemie, parter, I piętro
palarnia	parter
pomieszczenie do prania i suszenia	I piętro, II piętro

pokój gościnny	parter
miejsce kultu religijnego	II piętro

Architektura domu oraz jego najbliższe otoczenie umożliwiają swobodne poruszanie się osób niepełnosprawnych. Wejścia do budynku pozbawione są barier architektonicznych, drzwi o szerokości 90 cm ułatwiają swobodny dostęp dla osób korzystających z wózków inwalidzkich. Obiekt wyposażony jest w systemy: przyzywowo-alarmowy i alarmu przeciwpożarowego połączony z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Jednostką Ratowniczo - Gaśniczą nr 7, ul Rozrywka 26 w Krakowie, w systemie transmisji alarmów DGG-16Z, drogą radiową i telefoniczną. Potwierdzenie sprawnego działania systemu stanowi przedłożony inspektorom *Protokół z monitoringu pożarowego, obiekt Dom Pomocy Społecznej ul. Rozrywka 1A w Krakowie z 20 lipca 2021 r.* W protokole zawarto oświadczenie, że cyt. system monitoringu pożarowego w obiekcie Dom Pomocy Społecznej ul. Rozrywka 1A w Krakowie, funkcjonuje prawidłowo.

Podczas czynności kontrolnych w pokoju nr 109 sprawdzono skuteczność działania systemu przyzywowego. Po włączeniu przez osoby kontrolujące przycisku systemu, uruchomiła się sygnalizacja świetlna. Po wezwaniu pomocy, do pokoju przyszedł dyżurujący pracownik aby ustalić, czy mieszkaniowiec potrzebuje pomocy. Stwierdzono, że sygnalizacja przyzywowo-alarmowa jest sprawna.

Szerokość drzwi do pokoi mieszkalnych (90 cm) oraz pomieszczeń sanitarnych umożliwia swobodne poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich.

W wyniku wizytacji obiektu stwierdzono, że pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia użytkowe utrzymane są w należytej czystości.

Warunki sanitarne

Do dyspozycji mieszkańców jest 28 łazienek - na jedną łazienkę przypada średnio 1,97 mieszkańców oraz 28 toalet - na jedną przypada 1,97 mieszkańców, w stosunku do liczby mieszkańców wynikającej z zezwolenia Wojewody Małopolskiego. Liczba łazienek i toalet w stosunku do liczby mieszkańców spełnia wymagania § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia. W łazienkach i toaletach znajdują się uchwyty ułatwiające korzystanie z tych pomieszczeń osobom o obniżonej sprawności fizycznej.

Do wszystkich pokoi mieszkalnych przylegają łazienki z wc, ponadto na I i II piętrze, na korytarzach usytuowane są ogólnodostępne łazienki oraz toalety. Dodatkowo na parterze znajduje się ogólnodostępna toaleta.

W trakcie oględzin budynku potwierdzono, że wszystkie łazienki i toalety przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych (pochwyty, natryski bez brodzików, dźwigi transportowe umożliwiające transport osoby niepełnosprawnej). Ponadto do kąpieli w wannie placówka dysponuje podnośnikiem. Pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia użytkowe utrzymane są w należytej czystości.

Wyżywienie i organizacja posiłków

Dom nie posiada własnej kuchni, posiłki dostarcza firma cateringowa Catermed, na podstawie umowy nr 04/2020. Dom Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 został wpisany do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej pod numerem HŻ.Z.-PG422-29g1-1699 w zakresie porcjowania i podawania w naczyniach wielokrotnego użytku gotowych posiłków przywożonych w specjalistycznych pojemnikach transportowych w formie cateringu.

Dom zapewnia mieszkańcom całodzienne wyżywienie, złożone z trzech posiłków tj. śniadania, obiadu i kolacji, mieszkańcy mają przedstawiany jadłospis dekadowy z dwoma zestawami do wyboru (posiłki obiadowe).

Dla każdego z powyższych posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny.

Czas wydawania posiłków przedstawia się następująco:

- śniadanie 7.30 – 9.30

- II śniadanie 10.00 – 11.00
- obiad 13.00 – 15.00
- podwieczorek 15.30-16.30
- kolacja 18.00 – 20.00

Informacja dotycząca czasu wydawania i spożywania posiłków jest udostępniona na tablicy ogłoszeń.

Jak wynika z jadłospisów, poza podstawowymi posiłkami wszyscy mieszkańcy otrzymują dodatek w postaci II śniadania, natomiast podwieczorek oraz posiłek nocny mieszkańcy otrzymują zgodnie ze wskazaniem dietetycznymi.

Wg stanu na 16 sierpnia 2021 r. wykaz stosowanych diet w Domu kształtował się następująco:

- dieta podstawowa - 40 osób;
- dieta lekkostrawna - 3 osoby;
- dieta cukrzycowa - 3 osoby;
- dieta wątrobowa - 2 osoby,
- dieta podstawowa wysokobiałkowa - 1 osoba,
- dieta podstawowa bezmleczna – 1 osoba.

Żywnienie odbywa się na podstawie jadłospisu uwzględniającego przygotowywane diety. Jadłospis podaje się do wiadomości mieszkańcom przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w jadalni. W dniu przeprowadzenia czynności kontrolnych w jednostce, na tablicy ogłoszeń znajdował się jadłospis na okres od 15.08.2021 r. do 18.08.2021 r.

Tak więc organizacja żywienia spełnia wymagania § 6 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, które stanowi: *zapewnia się wybór zestawu posiłków lub możliwość otrzymania posiłku dodatkowego oraz posiłku dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza.*

Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. d rozporządzenia. W trakcie oględzin stwierdzono, że na każdym piętrze w kuchence pomocniczej znajdują się podstawowe produkty żywnościowe tj. chleb, masło, dżem oraz napoje.

Mieszkańcy których stan zdrowia nie pozwala na korzystanie z ogólnodostępnej jadalni mają możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. e rozporządzenia.

W razie potrzeby, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. f rozporządzenia, mieszkaniowiec powinien być karmiony. Dyrektor wyjaśnił, że *mieszkańcy wymagający wzmożonej opieki medyczno-opiekuńczej ze wskazań lekarskich otrzymują posiłki do pokoi i są karmieni przez opiekunów.*

W dniu przeprowadzenia czynności kontrolnych w jednostce, żaden z mieszkańców nie wymagał karmienia. W trakcie kontroli ustalono, że w przypadku osób, które zgodnie z zaleceniami lekarza wymagają kontroli ilości spożywanych płynów prowadzona jest dokumentacja w postaci zeszytów *bilansu płynów*. Powyższe potwierdzono na podstawie analizy przedłożonego dokumentu (zeszytu) dotyczącego 1 mieszkańca, w którym dokonywano wpisów w okresie od 1.07.2021 r. do 12.07.2021 r.

Organizacja wyżywienia i godziny wydawanych posiłków nie budzą zastrzeżeń, co potwierdzają opinie mieszkańców, analiza jadłospisów, oględziny budynku, podczas, których ustalono, że informacja o godzinach wydawania posiłków oraz jadłospisy są zawieszone na tablicy informacyjnej w jadalni.

Pomoc w zapewnieniu środków higienicznych, niezbędnych przedmiotów osobistego użytku

W domu nie przebywają mieszkańcy, którzy nie posiadają własnego dochodu, w związku z czym nie miał zastosowania § 5 ust. 1 pkt 3 lit i, który stanowi: *Dom, niezależnie od typu, świadczy usługi: (...)wspomagające, polegające na: (...) finansowaniu mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego (...).* Okoliczność, że w domu nie znajdują się mieszkańcy nie posiadający własnego dochodu, ustalono na podstawie wyjaśnienia Dyrektora, potwierdzonego analizą losowo wybranych akt 5 mieszkańców.

Dom zapewnia odzież i obuwie, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, w przypadku wystąpienia takiej potrzeby. Dyrektor wyjaśnił: *w dniu przyjęcia, jeśli mieszkaniowiec nie posiada*

własnej odzieży, to zostaje zaopatrzony w stosowną odzież. W okresie objętym kontrolą wszyscy mieszkańcy posiadali swój własny dochód, z którego wg potrzeb kupowali sobie stosowną odzież. Dokonano analizy 5 przykładowych kart pn. spis rzeczy mieszkańca w dniu przyjęcia, potwierdzając przekazane wiadomości.

§ 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia stanowi, cyt.: mieszkańcom domu zapewnia się pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, a w przypadku gdy sami nie są w stanie zapewnić sobie środków czystości i środków higienicznych, zapewnia się im w szczególności:

a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, szampon do mycia włosów, a dla mężczyzn i starszych chłopców - przybory do golenia,

b) co najmniej dwie sztuki ręczników, zmienianych w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,

c) pościel, zmienianą w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Dyrektor wyjaśnił: Dom zapewnia wszystkim mieszkańcom: szczoteczki do zębów oraz pastę do zębów, maszynki do golenia, gąbki do mycia, mydło, szampon, piankę do golenia. Każdy mieszkaniak otrzymuje do swojej dyspozycji dwa ręczniki, pościel. Powyższe potwierdzono na podstawie analizy dokumentów pn. RW, wydanie wewnętrzne z magazynu nr 114 z 7.07.2021 r., nr 121 z 20.07.2021 r., nr 124 z 20.07.2021 r., nr 129 z 27.07.2021 r. W trakcie oględzin w Domu potwierdzono dostępność środków higienicznych.

Zmiany ręczników i pościeli potwierdzono w oparciu o grafik kąpeli, zmiany pościeli i ręczników.

Usługi opiekuńcze i wspomagające

Mieszkańcom domu zapewnia się pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, przede wszystkim: pomoc przy kąpielach, toaletach porannych i wieczornych, obcinaniu paznokci, goleniu. Dyrektor DPS wyjaśnił: Kąpiele średnio co 2-3 dni (wg. grafików kąpeli) w tym golenie i obcinanie paznokci u osób niepełnosprawnych i wymagających pomocy. Osobom samodzielnym przypomina się o czynnościach/zabiegach higienicznych. Codziennie wykonywana jest toaleta poranna i wieczorna osób niepełnosprawnych, pozostałym osobom jest przypominane. Systematyczne strzyżenie, golenie oraz obcinanie paznokci. Powyższe informacje potwierdzono na podstawie analizy grafiku kąpeli mieszkańców.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora, wszyscy mieszkańcy mają możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Dyrektor Domu przekazał, że: do stycznia 2021 r. zajęcia odbywały się w jednej pracowni od poniedziałku do piątku - w godzinach od 7:30 do 16:00. Mając na uwadze potrzeby mieszkańców i chęć wykonywania pracy twórczej, w lutym br. została powołana do życia druga pracownia plastyczna. Aktualnie program zajęć w ramach terapii zajęciowej realizowany jest w dwóch pracowniach: w pracowni nr 3 - od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00 i w pracowni kreatywnej na poziomie -1: w poniedziałek od 8:30 do 16:30, wtorek/środa od 10:00 do 18:00 i w czwartek od 8:30 do 14:30. Mieszkańcy mają możliwość realizacji zadań rozpoczętych i omówionych z instruktorem też i w piątek - pod okiem opiekuna. W ramach pracowni terapii zajęciowych zrealizowanych jest szereg działań na rzecz mieszkańców w oparciu o arteterapię, socjoterapię i ergoterapię. W ramach arteterapii mieszkańcy mają możliwość skorzystać z warsztatów z plastykoterapii: z rysunku - rysowanie kredkami, ołówkiem, pastelami, malarstwa - malowanie farbami akrylowymi, pirografii - malowanie ogniem na deskach i krążkach. Ponadto w ramach zdobnictwa i dekoratorstwa, prowadzone są zajęcia z wykonywania ozdób okolicznościowych, dekoracji świątecznych, czy kompozycji z różnych materiałów jak szyszki, sznurki, gałęzie. W ramach sztuki użytkowej, podopieczni chętnie uczestniczą w zajęciach z wykonywania przedmiotów, które mają cel użytkowy jak: wieszaczki na klucze, doniczki zdobione techniką decoupage, chusteczniczki. Filmoterapia realizowana była poprzez cykliczne projekcje filmów zaproponowanych przez mieszkańców - „Poniedziałki filmowe”, podczas tych spotkań podopieczni mieli możliwość wspólnego oglądnięcia ulubionego filmu jak i możliwość wymiany uwag o nim. Wybuch pandemii ograniczył tę aktywność. Ergoterapia jest również kluczowym elementem pracy terapii zajęciowej. Prowadzone są warsztaty, podczas, których mieszkańcy uczą się tkać na ramkach gobeliny i kilimki, wyplatają ze sznurka makramy oraz zainteresowani - wykonują obrazy

z użyciem skóry. Dzięki takiej aktywności, wykonując ruchy lecznicze, przekształcają materiał w określony produkt lub przedmiot. Socjoterapia odzwierciedla się głównie w zabawoterapii, podczas organizowania różnych gier i zabaw dydaktycznych jak i rekreacji: organizowane są wyjścia na spacer do parku jak i zwiedzanie ciekawych miejsc, aby można było nacieszyć się pięknem przyrody - Zalew Nowohucki, Ogród Botaniczny, Park Reduty itp. Mieszkańcy chętnie też korzystają z możliwości odwiedzin innych DPS lub występów innych mieszkańców w ramach np. konkursu ReKreacji i Gaudium (w sytuacji, gdy nie ma obostrzeń sanitarnych). Podczas spotkań w pracowniach plastycznych, oprócz zajęć tematycznych uskuteczniany jest też trening umiejętności społecznych, podczas którego mieszkańcy mają możliwość w bezpiecznej atmosferze przećwiczyć umiejętności nawiązywania relacji, prowadzenia konwersacji i trudnego tematu jakim jest asertywność wraz z techniką aktywnego słuchania. Mają możliwość również, pod okiem prowadzącego zajęcia, podjąć próbę rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji. Głównym celem zajęć jest praca nad poprawą dobrostanu psychicznego poprzez wzbudzenie poczucia niezależności i przekonania o umiejętności poradzenia sobie z codziennymi wyzwaniami bez powrotu do nałogów. Zaproponowane techniki plastyczne uwzględniają ograniczenia fizyczne, umysłowe i społeczne mieszkańców. Podjęte metody rehabilitacji umożliwiają mieszkańcom DPS kształtowanie określonych sprawności jak: pamięć, koncentrację, sprawność ruchową. Ponadto mają na celu zaspokajanie potrzeby społeczne i emocjonalne. W ramach podjętych działań szczególny nacisk jest położony na wykonywanie pracy manualnej, która poprawia sprawność manualną, koordynację wzrokowo-ruchową i grafomotorykę.

Wykorzystanie zróżnicowanej aktywności twórczej w pracy z mieszkańcami DPS ma pozytywny wpływ na wzmocnienie zdrowych stron osobowości podopiecznych i w odreagowaniu negatywnych emocji oraz na samorealizację. Program zajęć jest opracowywany tak, aby stymulował zdobywanie i doskonalenie umiejętności budowania relacji międzyludzkich poprzez prowadzenie rozmowy, pomoc przy wykonywaniu prac, czy pomoc przy porządkowaniu stanowiska pracy. Mieszkańcy również mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach z muzykoterapii prowadzonej przez terapeutów uzależnień.

Mieszkańcy biorą również udział w pracowni kulinarnej, czynnie uczestniczą w przygotowywaniu słodkiego poczęstunku na weekendy. W Domu również prężnie działa pracownia botaniczna, w której bardzo chętnie biorą udział mieszkańcy. Popołudniami i wieczorami prowadzone są zajęcia świetlicowe polegające na udziale w grach planszowych, układaniu puzzli, graniu w piłkarzyki, tenis stołowy, gry w karty. W celu wypełnienia czasu mieszkańców w weekendy i wieczory również jest organizowane słuchanie muzyki, rozwiązywanie rebusów, krzyżówek, quizów. Mieszkańcy mają dostęp do telewizji. Mieszkańcy również regularnie korzystają z zajęć rehabilitacyjnych prowadzonych przez fizjoterapeutów. Również pod okiem fizjoterapeutów organizowane są spacer z kijkami nordic walking.

Dokumentację potwierdzającą realizację zajęć terapeutycznych stanowią sprawozdania z zajęć w pracowni plastycznej, pracowni terapeutycznej oraz pracowni rehabilitacyjnej. Przeanalizowano sprawozdania za kwiecień, maj i czerwiec 2021 r., potwierdzając przeprowadzenie ww. zajęć.

§ 5 pkt 5 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej stanowi: Dom dla osób uzależnionych od alkoholu, poza usługami, o których mowa w ust. 1, zapewnia dostęp do:

- 1) indywidualnych oraz grupowych zajęć terapeutycznych ze specjalistą psychoterapii uzależnień lub instruktorem terapii uzależnień lub osobą przeszkoloną w zakresie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) treningu funkcji poznawczych, w tym treningu pamięci;
- 3) treningów umiejętności społecznych, służących utrzymywaniu abstynencji lub ograniczaniu spożywania alkoholu;
- 4) działań motywujących, mających na celu utrzymywanie abstynencji lub ograniczanie spożywania alkoholu.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Domu:

- 1) Sześć razy w tygodniu odbywają się zajęcia grup psychoedukacyjnych. Mieszkańcy przydzielani są do grup biorąc pod uwagę okres pobytu w Domu, oraz możliwości

intelektualne i poznawcze. Grupy prowadzone są przez specjalistów psychoterapii uzależnień, lub specjalistów psychoterapii uzależnień w procesie certyfikacji.

Terapeuci uzależnień przeprowadzają z mieszkańcami sesje indywidualne nie rzadziej niż 1 raz tygodniowo, oraz w trybie interwencyjnym – według aktualnych potrzeb.

2) Mieszkańcy mają możliwość uczestnictwa w rehabilitacji neuropsychologicznej, w tym treningu funkcji kognitywnych i pamięci z wykorzystaniem specjalistycznego, komputerowego systemu wspierającego rehabilitację i trening funkcji poznawczych RehaCom. Z treningu mieszkańcy korzystają po wcześniejszym ustaleniu terminu pod opieką psychologa.

3) Trening umiejętności społecznych sprzyjających utrzymaniu abstynencji, lub ograniczaniu spożywania alkoholu odbywa się w formie grupowej podczas zajęć psychoedukacyjnych, oraz indywidualnie w ramach spotkań z psychologiem. Służą temu także spotkania społeczności, podczas których mieszkańcy uczą się adaptacyjnych technik komunikacji społecznej i wzajemnego motywowania się do utrzymywania abstynencji.

4) Działania motywujące mające na celu utrzymanie abstynencji, lub ograniczenia spożywania alkoholu podejmowane są głównie w pracy indywidualnej z terapeutami uzależnień w oparciu o Transteoretyczny Model Zmiany i metodę Dialogu Motywującego. Ponadto mieszkańcy podczas zebrań społeczności wzmacniają wzajemnie zachowanie abstynencji, oraz wspierają osoby w nawrocie choroby alkoholowej.

Przedłożony inspektorom zakres zajęć terapeutycznych, prowadzonych w formie grupowej (zajęcia grup psychoedukacyjnych), oraz indywidualnej (sesje indywidualne z terapeutą uzależnień) obejmuje:

- motywowanie do udziału w Programie Readaptacji,
- motywowanie do udziału w terapii grupowej i indywidualnej,
- pracę nad motywacją do leczenia i internalizacją problemu uzależnienia,
- pracę nad głodem alkoholowym: rozpoznawanie objawów głodu alkoholowego, rozpoznawanie wyzwalaczy, strategie i techniki radzenia sobie z głodem alkoholowym,
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności społecznych,
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego w oparciu o struktury aktywności terapii dnia codziennego oraz zapisy w regulaminie DPS,
- zindywidualizowane cele w zakresie terapii uzależnień określone w procesie tworzenia Indywidualnego Planu Wsparcia.

Dokumentację potwierdzającą realizację powyższych zajęć stanowią raporty terapeutów uzależnień, listy obecności na spotkaniach społeczności oraz listy obecności na spotkaniach grup psychoedukacyjnych. Powyższe potwierdzono na podstawie analizy raportów oraz list obecności za maj i czerwiec 2021 r.

Obecnie u żadnego z mieszkańców nie występują problemy z komunikacją werbalną.

Dom zapewnia niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych poprzez wspieranie w załatwianiu: spraw związanych z uzyskaniem stopnia niepełnosprawności, spraw sądowych, spraw komorniczych, spraw mieszkaniowych, spraw zabezpieczenia finansowego i ubezpieczeń (ZUS, KRUS, MOPS i inne). Mieszkańcy, którzy potrzebują pomocy korzystają ze wsparcia pracowników w wyjściach, w celu załatwienia spraw osobistych. Ponadto pracownicy zgodnie ze swoimi kompetencjami udzielają porad lub kierują do odpowiednich instytucji w celu uzyskania specjalistycznego poradnictwa.

Mieszkańcy mogą korzystać z punktów bibliotecznych znajdujących się w Domu, usytuowanych w pomieszczeniach 113 i 114 (I piętro) oraz 213 i 214 (II piętro).

Mieszkańcy mają dostęp do aktualnej prasy codziennej. Dom prenumeruje *Gazetę Wyborczą*, *Super Express*, *Dziennik Polski* oraz *Fakt*, powyższe potwierdzono fakturą Nr 524/M/01/21 z 19.01.2021 r. na kwotę 3 704,14 zł, do zamówienia na prenumeratę prasy w okresie od stycznia do grudnia 2021 r.

Dom umożliwia mieszkańcom udział w wycieczkach, spacerach imprezach kulturalnych. Dyrektor Domu wyjaśnił (...) Niestety z uwagi na obowiązujący stan epidemiologiczny udział mieszkańców w imprezach kulturalnych był niemożliwy. W Domu mieszkańcy mieli organizowane imprezy okolicznościowe: Andrzejki, Mikołajki, dzień św. Walentego. W roku 2020 począwszy od 17 czerwca mieszkańcy brali udział w programie profilaktyki uzależnień „Zdrowo i aktywnie” skierowanym do seniorów i mieszkańców domów pomocy społecznej na

terenie Krakowa. Zajęcia prowadzone były przez pracowników Działu Profilaktyki Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie, a ich celem było wzmocnienie czynników chroniących przed uzależnieniami oraz promocja zachowań prozdrowotnych w sferze psychofizycznej. Program składał się z pięciu warsztatów tematycznych: „Zdrowy styl życia”, „Fakty i mity na temat używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych”, „Dobre relacje w grupie i konstruktywna komunikacja”, „Spędzanie wolnego czasu”, „Radzenie sobie ze stresem i kryzysem psychicznym”. Pomijając osoby objęte kwarantanną, lub niezdolne do uczestnictwa w warsztatach ze względu na stan zdrowia, udział w zajęciach wzięła większość mieszkańców Domu. Łącznie przeprowadzono dwadzieścia warsztatów. Na koniec został zorganizowany piknik podsumowujący warsztaty, na którym zostały wręczone certyfikaty uczestnictwa. Na Pikniku pracownicy MCPU przeprowadzili gry i zabawy, konkursy dla naszych mieszkańców.

Przeanalizowano faktury nr 5/06/2021 z 10.06.2021 r. – za przewóz osób (mieszkańców DPS) do Doliny Będkowskiej, nr FA/63/07/2021/K5 z 27.07.2021 r. za bilety do ZOO oraz listę osób zwiedzających ZOO z 27.07.2021 r. Powyższe dokumenty stanowią potwierdzenie organizacji wycieczek dla mieszkańców DPS.

Mieszkańcy mają możliwość kontaktu z kapłanem i udziału w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem. Dom zatrudnia kapelana na 0,33 etatu. W dniu przeprowadzenia czynności kontrolnych w siedzibie jednostki tj. 16.08.2021 r., ustalono że na terenie Domu wszyscy mieszkańcy są wyznania rzymsko-katolickiego. W Domu znajduje się miejsce kultu religijnego, dostępne dla mieszkańców przez całą dobę. W każdą niedzielę odprawiana jest Msza Św., ponadto w każdy pierwszy piątek miesiąca oraz z okazji świąt.

Dom zatrudnia 2 pracowników socjalnych w wymiarze 2 etatów. Zadania pracowników socjalnych określone są w zakresie czynności pracownika:

1. Udział w czynnościach związanych z przyjęciem nowych mieszkańców do Domu,
2. Współtworzenie i realizacja Indywidualnych Programów Wsparcia Mieszkańca,
3. Ustalanie potrzeb mieszkańca i analizowanie stopnia ich zaspokojenia,
4. Prowadzenie postępowania w sprawie wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców,
5. Przeprowadzenie postępowań związanych z dofinansowaniem przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego,
6. Opracowywanie sprawozdań i statystyk,
7. Współpraca z instytucjami statutowo zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi w celu zaspokajania potrzeb i załatwiania spraw mieszkańców,
8. W oparciu o posiadane lub dostarczone dokumenty sprawdzenie tożsamości i danych dotyczących przybyłej osoby, uzupełnianie akt osobowych brakującymi danymi ewentualnie ustalenie zakresu uzupełnienia dokumentów,
9. Prowadzenie dokumentacji pobytu mieszkańca w Domu,
10. Praca nad rozpoznaniem ich predyspozycji do pracy w ramach terapii zajęciowej, czynne współuczestniczenie w adaptacji mieszkańca do nowych warunków,
11. Współdziałanie z mieszkańcem w załatwianiu spraw socjalno-bytowych,
12. Podejmowanie wszelkich możliwych działań, stwarzających dobrą atmosferę i warunki socjalno-bytowe na terenie Domu,
13. Pomoc w rozwiązywaniu spraw trudnych i konfliktowych wśród mieszkańców,
14. Prowadzenie czynności związanych z działalnością administracyjną sekretariatu Domu,
15. Samokształcenie i udział w szkoleniach organizowanych przez DPS,
16. Wykonywanie innych prac zleconych przez przełożonych, nie ujętych w zakresie obowiązków, a zgodnych z posiadanymi kwalifikacjami.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1 cyt.: *Mieszkaniec ma prawo do osobistego kontaktu z osobami z zewnątrz (w tym odwiedzin) odwiedziny mogą odbywać się codziennie w godzinach od 9.00 do 20.00.* Dyrektor Domu poinformował, iż Dom zachęca, motywuje mieszkańców do utrzymywania i nawiązywania kontaktów z rodziną w formie: telefonicznej, listownej i osobistej (wyjścia mieszkańców na przepustki do rodzin oraz odwiedziny mieszkańców w domu pomocy

społecznej). W okresie zamknięcia związanego z ogłoszonym stanem epidemiologicznym mieszkańcy mieli do dyspozycji telefon umożliwiający kontakt z najbliższymi.

W Regulaminie Mieszkańców zawarto informację, że osoba odwiedzająca, ma możliwość po wcześniejszym ustaleniu terminu pobytu i uzyskaniu zgody Dyrektora Domu lub upoważnionego pracownika, skorzystać z noclegu w pokoju gościnnym.

Od początku 2020 r. 24 mieszkańców usamodzielnili się, z czego 4 osoby podjęły zatrudnienie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora Domu: *Mieszkańcy w końcowym etapie Programu przygotowujący się do podjęcia zatrudnienia poprzez pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, rozeznania rynku pracy, kontaktów z pracodawcami, umawiania rozmów kwalifikacyjnych. Dwie osoby znalazły zatrudnienie w firmie zajmującej się ochroną mienia i dwie osoby w firmie z usługami utrzymania czystości.*

Analiza akt 2 losowo wybranych mieszkańców wykazała, że jedna mieszkanka zamieszkała w mieszkaniu chronionym, natomiast druga osoba otrzymała decyzję o odmowie przyznania świadczenia w formie pobytu w mieszkaniu chronionym, w związku z powyższym wróciła do środowiska.

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 zapewnia sprawienie pogrzebu mieszkańcom zgodnie z ich wyznaniem. W okresie objętym kontrolą, DPS nie zorganizował żadnego pogrzebu.

Mieszkańcy mają możliwość skorzystania z zajęć rehabilitacyjnych, które odbywają się w pomieszczeniu do tego przeznaczonym i odpowiednio wyposażonym, co potwierdzono w trakcie oględzin Domu oraz rozmów z mieszkańcami.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia, obowiązkiem Domu jest zapewnienie warunków do rozwoju samorządności mieszkańców. W Domu działa samorząd mieszkańców, którego funkcjonowanie reguluje *Regulamin Samorządu Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1*, do którego załącznik stanowi *Regulamin wyborów Rady Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1*. Dyrektor Domu wyjaśnił: *Mieszkańcy spotykają się na zebraniach ogólnych nie rzadziej niż raz na miesiąc, a w razie potrzeby na każde zgłoszenie Rady Mieszkańców. Obecnie przyjęto częstotliwość 2 zebrań w tygodniu. Podczas zebrań są omawiane ważne informacje i problemy dotyczące funkcjonowania Domu i życia mieszkańców. Rada Mieszkańców wybierana jest na zebraniu ogólnym mieszkańców Domu. Do przeprowadzenia wyborów potrzebna jest obecność co najmniej 2/3 ogólnej liczby mieszkańców. Rada Mieszkańców wybierana jest w wyborach jawnych, równych i bezpośrednich. Kadencja Rady Mieszkańców trwa 6 miesięcy. Rada sprawuje swój urząd do chwili wyboru kolejnej. W przypadku konieczności uzupełnienia składu Rady, na miejsce brakującej osoby jest wybierany nowy członek w wyborach uzupełniających – jawnych, równych i bezpośrednich. Termin wyborów wyznacza Rada Mieszkańców, po wcześniejszym uzgodnieniu z Dyrektorem Domu. Zawiadomienia o dacie i miejscu wyborów są wywieszane na tablicach ogłoszeń i przekazywane w trakcie poprzedzających zebrań. Zgłaszanie kandydatów do Rady Mieszkańców odbywa się ustnie podczas zebrania. Kandydat musi wyrazić zgodę na kandydowanie. Podczas wyborów każdemu mieszkańcowi przysługuje jeden głos. Głosowanie na więcej niż jednego kandydata skutkuje unieważnieniem głosu. Do składu Rady Mieszkańców zostają wybrane osoby, które uzyskają najwyższą liczbę głosów. Gdy kandydaci uzyskają równą liczbę głosów, a ich liczba przekracza liczbę miejsc w Radzie Mieszkańców, to przeprowadza się dodatkowe głosowanie tylko dla tych kandydatów.*

Rada Mieszkańców składa się z trzech osób, a do jej zadań Rady Mieszkańców należy:

- a) pomaganie Kierownictwu Domu w kształtowaniu i rozwijaniu właściwych relacji interpersonalnych między mieszkańcami Domu, a także właściwych relacji między personelem a mieszkańcami,*
- b) zgłaszanie wniosków i uwag dotyczących funkcjonowania Domu,*
- c) współdziałanie z Kierownictwem Domu w zaspakajaniu potrzeb mieszkańców:*
 - organizowanie pomocy sąsiedzkiej na rzecz mieszkańców Domu,*
 - motywowanie mieszkańców Domu do aktywności i realizowania obowiązków wynikających z Regulaminu Mieszkańca,*
- d) udział w opracowywaniu jadłospisów tygodniowych.*

Podział odpowiedzialności za realizację zadań następuje wśród członków Rady Mieszkańców. Rada Mieszkańców odbywa swoje posiedzenia nie rzadziej niż raz w miesiącu. W posiedzeniach uczestniczy pracownik socjalny Domu lub wyznaczony przez Dyrektora Domu inny pracownik. Z posiedzeń Rady i jej spotkań z Dyrektorem Domu członek Rady oraz pracownik socjalny sporządzają protokół, który jest dostępny dla wszystkich mieszkańców i pracowników. Posiedzenia Rady Mieszkańców są jawne i mogą w nich uczestniczyć inne osoby spośród mieszkańców i pracowników Domu.

W toku kontroli przedłożono protokół z przeprowadzonego głosowania w wyborach do Rady Mieszkańców z 13.01.2021 r., protokół z przeprowadzonego głosowania w wyborach uzupełniających do Rady Mieszkańców z 15.01.2021 r., protokół z przeprowadzonego głosowania w wyborach uzupełniających do Rady Mieszkańców z 29.03.2021 r., protokół z przeprowadzonego głosowania w wyborach uzupełniających do Rady Mieszkańców z 17.06.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 25.03.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 14.05.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 29.06.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 8.07.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 23.07.2021 r., protokół ze spotkania z Radą Mieszkańców z 18.08.2021 r.

Przestrzeganie praw mieszkańców

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem Domu. Prawo to gwarantuje im zapis § 6 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia. Dyrektor przyjmuje mieszkańców w każdy wtorek tygodnia w godzinach pracy. Dyrektor Domu przyjmuje mieszkańców oraz inne osoby również w pozostałe dni tygodnia, gdy na to pozwala tok pracy. Informacja o godzinach przyjęć jest wywieszona na tablicy ogłoszeń.

Dom zapewnia sprawne wnoszenie i załatwianie skarg i wniosków mieszkańców (książka skarg i wniosków znajduje się w sekretariacie i jest dostępna na każde żądanie mieszkańca). Na podstawie przedłożonego rejestru ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego wpisu do książki. Mieszkańcy Domu mogą kierować swoje uwagi i wnioski bezpośrednio do Dyrektora Domu. Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora Domu Sprawy przestrzegania praw mieszkańców są tematem omawianym z mieszkańcami na spotkaniach grupowych - edukacyjnych, społecznościach i spotkaniach z Radą Mieszkańców. Również prawa mieszkańca są tematem szkoleń z zespołem pracowniczym - ostatnie szkolenie 25 listopada 2019 r. (ze względu na stan epidemiologiczny w okresie od 2020 r. nie odbywały się zespołowe szkolenia kadry placówki).

Powyższe informacje potwierdzono na podstawie oględzin, analizy ww. protokołów ze spotkań z Radą Mieszkańców oraz analizy list obecności pracowników na szkoleniu z 25.11.2019 r.

Zasady opuszczania Domu są opisane w *Regulaminie Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1*. Zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie Mieszkańców cyt.: *w okresie pierwszych dwóch miesięcy pobytu mieszkańca w Domu – wyjścia i przepustki mieszkańca realizowane są pod opieką pracownika Domu, lub pod opieką rodziny albo osób bliskich. Mieszkaniec ma prawo do samodzielnych wyjść i przepustek po upływie 2 miesięcy pobytu w Domu.*

W trakcie oględzin zaobserwowano, że mieszkańcy czują się swobodnie, w rozmowach z kontrolującymi chętnie odpowiadali na pytania, przekazywali pozytywne opinie dotyczące pobytu w Domu.

Dokumentacja mieszkańca i indywidualne plany wsparcia

Zgodnie z zapisem § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, przed przyjęciem osoby do domu, pracownik socjalny winien ustalić aktualną sytuację osoby w miejscu zamieszkania lub pobytu. Jak ustalono, pracownicy socjalni od początku roku kalendarzowego poprzedzającego rok kontroli, wykonali 6 wizyt w miejscu, w tym czasie do DPS przyjęto 32 mieszkańców. W związku z ogłoszonym stanem epidemii, w przypadku osób, u których w miejscu zamieszkania i pobytu pracownik nie wykonał wizyty, sytuację ustalono telefonicznie. Informacje dotyczące ustalenia aktualnej sytuacji zapisywane są na formularzu

pn. *Kwestionariusz Rodzinnego Wywiadu Środowiskowego*. Skontrolowano 3 wywiady (2.07.2020 r., z 21.08.2020 r., 11.01.2021 r.), przeprowadzone telefonicznie przed przyjęciem mieszkańców do DPS. W każdym dokumencie odnotowano, że informacje zebrano telefonicznie, dodatkowo w przypadku 1 mieszkańca do akt dołączono notatkę służbową z rozmowy telefonicznej przeprowadzonej przed przyjęciem mieszkańca do DPS.

Zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadza rozmowę z osobą przyjmowaną oraz z jej przedstawicielem ustawowym, podczas której ustala jej aktualną sytuację, odnotowuje zmiany zaistniałe w jej sytuacji od momentu złożenia wniosku oraz ustala wstępne warunki pobytu, a także informuje o zakresie świadczonych usług. Dyrektor Domu wyjaśnił: *Nowy mieszkanięc przyjmowany jest przez starszego opiekuna medycznego, pracownika socjalnego oraz starszego opiekuna. Aktualna sytuacja osoby jest odnotowywana w poszczególnych dokumentacji działu terapeutyczno-opiekuńczego. Ponadto w dniu przyjęcia nowego mieszkańca terapeuta uzależnień przedstawi regulamin mieszkańców oraz zapozna z Programem Readaptacji.*

W dniu przyjęcia mieszkańca wypełniany jest arkusz ewidencyjny, mieszkanięc zapoznaje się z Regulaminem Mieszkańców, klauzulą informacyjną, wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych, podpisuje oświadczenie w przedmiocie zgody na wykorzystanie wizerunku, zapoznaje się z informacją dotyczącą odpłatności w DPS za leki, upoważnia / nie upoważnia DPS do potrącenia z konta depozytowego należności za leki, wypełnia oświadczenie wskazujące osobę, którą należy zawiadomić w przypadku jego śmierci. Potwierdzeniem powyższego jest podpis mieszkańca na dokumentach. Pracownicy Domu dokonują spisu rzeczy mieszkańca w dniu przyjęcia, uzupełniana jest ewidencja przedmiotów wartościowych mieszkańca, potwierdzana podpisami pracownika oraz mieszkańca.

Dokonana analiza dokumentacji akt 5 losowo wybranych mieszkańców, potwierdziła, że w skład dokumentacji mieszkańca wchodzi następujące stałe elementy:

- dane personalne, w tym informacje o rodzinie, sytuacji prawnej, dacie przyjęcia do DPS, otrzymywanych świadczeniach, decyzje
- oświadczenia;
- dokumentacja programu readaptacji, w tym zgoda na uczestnictwo w programie, kontrakt terapeutyczny, Indywidualny Program Readaptacji,
- karty obserwacji terapeutów, w których opisywane są m.in. istotne wydarzenia, podejmowane działania, tematy rozmów,
- karty obserwacji opiekunów,
- karta pracy socjalnej,
- zestawienie kwartalnych ocen realizacji Programu Postrehabilitacji,
- ocena realizacji programu readaptacji,
- opinia psychologiczna,
- opinia w sprawie realizacji programu readaptacyjnego,
- wywiad wstępny, wskazanie opiekuna pierwszego kontaktu,
- spis rzeczy mieszkańca,
- spis przedmiotów wartościowych

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia powyższej dokumentacji.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia dom funkcjonuje w sposób zapewniający właściwy zakres usług, zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca domu. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług, dom powołuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze. Zespoły te składają się w szczególności z pracowników domu, którzy bezpośrednio zajmują się wspieraniem mieszkańców, opracowują indywidualne plany wsparcia mieszkańców oraz wspólnie z mieszkańcami zajmują się realizacją tych planów.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora cyt.: *Wszyscy mieszkańcy, którzy ukończyli drugi miesiąc pobytu w Domu mają opracowany indywidualny plan wsparcia obejmujący:*

- Plan readaptacji w zakresie uzależnienia
- Plan rehabilitacji psychologicznej i neuropsychologicznej
- Plan rehabilitacji ruchowej
- Plan readaptacji w funkcjonowaniu zadaniowym

• *Plan terapii dnia codziennego*

Indywidualny plan wsparcia mieszkańca (IPW) stanowi załącznik do Zarządzenia nr 14/2021 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 23 lipca 2021 r., w sprawie wprowadzenia Programu Readaptacji i Postrehabilitacji – programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego, wspomagającego readaptację społeczną mieszkańca domu pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisami Programu *Realizacja założeń Programu Readaptacji odbywa się w oparciu o Indywidualny Plan Wsparcia Mieszkańca. (...) Poziom diagnostyczno-motywacyjny kończy się w drugim miesiącu pobytu opracowaniem z udziałem mieszkańca Indywidualnego Planu Wsparcia (...).*

Art. 59 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej stanowi *Decyzję o skierowaniu oraz o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, o którym mowa w art. 56 pkt 7, wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach.* Program readaptacji w DPS składa się z dwóch etapów. I etap realizowany jest w trakcie 12 miesięcy pobytu mieszkańca w DPS, natomiast II etap realizowany jest pomiędzy 12 a 18 miesiącem pobytu mieszkańca w DPS.

Z mieszkańcem Domu zawierany jest kontrakt terapeutyczny, w którym mieszkaniiec deklaruje zgodę na kontrolę przestrzegania przez niego zasad abstynencji, poprzez badanie alkomatem na zawartość alkoholu oraz badanie testami na obecność innych środków psychoaktywnych, kontrolę osobistą dotyczącą posiadania lub próby wnoszenia do Domu alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, zobowiązuje się przekazać wszystkie posiadane przez niego leki do gabinetu medycznego, które będą podawane przez pielęgniarkę – pracownika Domu (chyba, że będzie inne wskazanie lekarskie). Mieszkaniiec w kontrakcie wyraża również zgodę na odosobnienie w pokoju wyciszeń oraz na miesięczne ograniczenie samodzielnych wyjść jako zalecenie terapeutyczne w przypadku stwierdzenia obecności w jego organizmie alkoholu bądź innych substancji psychoaktywnych.

Dyrektor wyjaśnił, iż *Indywidualny Plan Wsparcia tworzony jest przy udziale mieszkańca i z uwzględnieniem informacji diagnostycznych pozyskanych wcześniej podczas wywiadu przeprowadzanego przez terapeutę uzależnień, psychologa i pracownika pierwszego kontaktu. Mieszkańcy niezdolni do pełnego udziału we współtworzeniu indywidualnego planu wsparcia są z nim sukcesywnie i szczegółowo zaznajamiani celem uzyskania ich akceptacji dla jego założeń.*

Wszyscy mieszkańcy Domu, za wyjątkiem mieszkańców przyjętych w ciągu 2 ostatnich miesięcy, mają opracowany indywidualny plan wsparcia mieszkańca. Dokonana analiza wybranych 4 akt mieszkańców wykazała, że przed wprowadzeniem zarządzenia nr 14/2021 z 23 lipca 2021 r. w domu funkcjonowała dokumentacja o nazwie *Indywidualny Program Readaptacji w DPS ul. Rozrywka 1 w Krakowie*. Część stałą dokumentu stanowią:

- I. Część diagnostyczna, zawierająca
 1. Dane medyczno-rehabilitacyjne
 2. Historię uzależnienia
 3. Historię podejmowanych prób leczenia
 4. Motywację do udziału w programie readaptacji
 - II. Zakres i stopień samodzielności
 1. Czynności dnia codziennego
 2. Funkcjonowanie społeczne
 3. Zdolność do podejmowania i pełnienia ról społecznych
 - III. Zasoby i ograniczenia dotyczące aktywizacji zawodowej
 - IV. Opinia psychologiczna
 - V. Podsumowanie części diagnostycznej
 - VI. Nowe informacje diagnostyczne
- Część planowania oddziaływań readaptacyjnych
- I. Plan readaptacji w zakresie uzależnienia
Modyfikacja
 - II. Plan rehabilitacji psychologicznej i neuropsychologicznej
Modyfikacja

- III. Plan readaptacji w funkcjonowaniu zadaniowym
 - 1. Plan terapii zajęciowej
 - 2. Plan terapii dnia codziennego
- IV. Podsumowanie

§ 3 ust. 2a rozporządzenia stanowi: *W domach dla osób uzależnionych od alkoholu działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje specjalista psychoterapii uzależnień lub instruktor terapii uzależnień lub osoba przeszkolona w zakresie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu, która jest zobowiązana do współpracy z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym.*

Dokonana analiza wybranych 5 akt mieszkańców wykazała, że do czasu wprowadzenia Zarządzeniem nr 14/2021 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 23 lipca 2021 r., w sprawie wprowadzenia Programu Readaptacji i Postrehabilitacji nowego wzoru dokumentacji *Indywidualny Program Readaptacji* opracowywany był przez zespół pn. Rada programowa, w skład którego wchodził m.in. koordynator terapii uzależnień, terapeuta uzależnień, terapeuta zajęciowy, rehabilitant, psycholog, pracownik socjalny. Dla każdego z mieszkańców wyznaczono osobę odpowiedzialną za realizację *Indywidualnego Programu Readaptacji*.

Dyrektor Domu złożył następujące wyjaśnienia: *Dotychczas realizowany w domu pomocy społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1, program pn. „System wsparcia osoby uzależnionej - mieszkańca Domu Pomocy Społecznej, w celu wzmocnienia działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych” wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 kwietnia 2014 r. nr 974/2014, wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 5 stycznia 2017 r. nr 48/2017, zawierał w swej treści terminologię, która również była stosowana w tytułach i treści prowadzonej dokumentacji mieszkańca tutejszego domu - „indywidualny plan programu readaptacji” rozumiany i realizowany był jako „indywidualny plan wsparcia” oraz „rada programowa” rozumiana była i traktowana jako „zespół terapeutyczno-opiekuńczy”.*

W dniu 20 kwietnia 2021 r. po wprowadzeniu zmian w statucie Domu i przejęciu nadzoru nad placówką przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, (w okresie wcześniejszym nadzór nad Domem pełniło Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie) i po uchyleniu zarządzeń dotyczących programu „System wsparcia” w miejsce którego, został wprowadzony zarządzeniem Dyrektora domu pomocy społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1, z dnia 23 lipca 2021 r. nowy program pn. „Program Readaptacji i Postrehabilitacji - program terapeutyczno-rehabilitacyjny, wspomagający readaptację społeczną mieszkańca domu pomocy społecznej”.

Obecnie zarówno w zmodyfikowanym w/w programie jak też we wprowadzonych nowych wzorach dokumentacji mieszkańca stosowane jest właściwe nazewnictwo tzn. „indywidualny plan wsparcia” i „zespół terapeutyczno-opiekuńczy”.

Indywidualny program wsparcia mieszkańca zawiera stałe elementy tj. skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, imię i nazwisko mieszkańca oraz jego datę urodzenia, okres pobytu w DPS, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za realizację indywidualnego planu wsparcia. Część diagnostyczna zawiera dane medyczno-rehabilitacyjne, dane z zakresu problematyki uzależnienia, dane socjalne, dane z zakresu funkcjonowania codziennego/interpersonalnego, opinię psychologiczną, podsumowanie części diagnostycznej oraz nowe informacje diagnostyczne. W części dotyczącej planowania oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych zawarto: plan terapeutyczno-rehabilitacyjny w zakresie uzależnienia, plan rehabilitacji psychologicznej i neuropsychologicznej, plan rehabilitacji ruchowej, plan terapeutyczno-rehabilitacyjny w funkcjonowaniu zadaniowym (plan terapii zajęciowej, plan terapii dnia codziennego, podsumowanie) oraz modyfikację planu.

W trakcie kontroli przeanalizowano 4 plany pod kątem postępowania związanego z procesem indywidualnego planowania wspierania mieszkańców.

1. Mieszkaniec 1, data przyjęcia do DPS 6.08.2018 r., Indywidualny Program Readaptacji z 3.10.2018 r., ocena realizacji programu readaptacji z 10.03.2019 r., 10.09.2019 r., opuszczenie DPS 1.04.2020 r., powrót do środowiska,

2. Mieszkaniec 2, data przyjęcia do DPS 21.02.2019 r., Indywidualny Program Readaptacji z 25.04.2019 r., ocena realizacji programu readaptacji z 21.09.2019 r., 21.03.2020 r., opuszczenie DPS 12.08.2020 r., zamieszkanie w mieszkaniu chronionym,
3. Mieszkaniec 3, data przyjęcia do DPS 16.06.2020 r., Indywidualny Program Readaptacji z 28.07.2020 r., ocena realizacji programu readaptacji z 16.12.2020 r.
4. Mieszkaniec 4, data przyjęcia do DPS 16.04.2021 r., Indywidualny Program Readaptacji z 22.06.2021 r.

Analiza dokumentów potwierdziła, że *plan readaptacji w zakresie uzależnienia* zawiera stale elementy tj.:

1. Motywowanie do udziału w Programie Readaptacji.
2. Motywowanie do udziału w terapii grupowej i indywidualnej.
3. Praca nad uwewnętrznieniem motywacji do leczenia i internalizacją problemu uzależnienia.
4. Praca nad głodem alkoholowym: rozpoznawanie objawów głodu alkoholowego, rozpoznawanie wyzwalaczy, strategie i techniki radzenia sobie z głodem alkoholowym.
5. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności społecznych.
6. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego w oparciu o struktury aktywności terapii dnia codziennego oraz zapisy w regulaminie DPS.

Ponadto poszczególne części planu zawierają zapisy, dokumentujące indywidualne potrzeby mieszkańca oraz zakres usług wskazanych dla danego mieszkańca, uwzględniający jego potrzeby.

Poniżej przedstawiono studium przypadku 2 mieszkańców domu. Studium przeprowadzono na podstawie przekazanych dokumentów.

Mieszkaniec 1 w DPS przebywa od 16.06.2020 r.

Został skierowany na swój wniosek przez Prezydenta Miasta Krakowa do DPS dla osób uzależnionych od alkoholu w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 decyzją z 21.02.2020 r. znak DN.00351.1240.2020 umieszczony w DPS na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Krakowa z 13.03.2020 r. znak DN.00351.1634.2020 umieścić na okres 12 miesięcy licząc od daty przyjęcia do DPS, decyzją z 22.04.2021 r. znak DN.00351.1396.2021, umieszczony do dnia 15 grudnia 2021 r. Obie decyzje umieszczające opatrzone rygorem natychmiastowej wykonalności.

W kwestionariuszu wywiadu środowiskowego z 19.02.2020 r. stwierdzono że ma problemy z poruszaniem się, wymaga leczenia neurologicznego i gastrologicznego.

Indywidualny Program Readaptacji (Plan Wsparcia)

28.07.2020 r. zakres i stopień samodzielności:

Istotne zapisy – porusza się przy pomocy chodzika, wymaga pomocy przy czynnościach higienicznych w pokoju utrzymuje porządek.

Plan terapii dnia codziennego: motywowanie do wdrożenia się w codzienne nawyki higieniczne, regularną kąpiel.

Funkcjonowanie społeczne: w kontakcie z terapeutą otwarty, chętny do rozmowy. Wnosi jednak, że nie ufa ludziom i woli spędzać czas sam.

Wszystkie elementy stałe dotyczące planu readaptacji w zakresie uzależnienia, ponadto plan działań obejmuje terapię grupową i indywidualną. Terapia ruchowa w początkowym etapie zakłada rozpoznanie potrzeb, terapia zajęciowa skupiać się będzie na socjoterapii a terapia dnia codziennego zakłada wdrożenie czynności ukierunkowanych na regularne wykonywanie czynności higienicznych oraz zaangażowania w gry stolikowe.

W kartach informacji znajdują się szczegółowe opisy prowadzonych działań, zasobów mieszkańca oraz obszarów wymagających wzmocnienia działań.

Analiza sprawozdania statystycznego z prowadzonych działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych za maj 2021 r. wykazała, że mieszkaniec brał udział 4 razy w treningu poznawczym oraz 5 razy w rozmowach wspierających/psychoedukacyjnych. Ponadto ze sprawozdania statystycznego z prowadzonych działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych

wynika, że z mieszkańcem 5 razy przeprowadzono rozmowy, ponadto 8 razy brał udział w grupach terapeutycznych, 7 razy brał udział w spotkaniach społeczności oraz 2 razy w innych spotkaniach. Z analizy raportu rehabilitacji wynika, że w maju 2021 r. mieszkaniec 15 razy uczestniczył w proponowanych zajęciach.

Mieszkaniec 2 w DPS przebywa od 16.04.2021 r.

Został skierowany na swój wniosek przez Prezydenta Miasta Krakowa do DPS dla osób uzależnionych od alkoholu w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 decyzją z 8.04.2021 r. znak DN.115494.1211.2021(decyzja kierująca i umieszczająca w DPS), mieszkaniec umieszczony na okres 12 miesięcy licząc od daty przyjęcia do DPS. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W kwestionariuszu wywiadu wpisano, że Pan jest zorientowany w stopniu podstawowym co do realizowanego w DPS Programu Readaptacji oraz wyraża na niego zgodę.

Indywidualny Program Readaptacji (Plan Wsparcia)

22.06.2021 r. zakres i stopień samodzielności:

Istotne zapisy – jest sprawny do samoobsługi, dba o higienę osobistą, uczestniczy w terapii dnia codziennego, dbającej o roślinność, opiekuje się akwariem, bierze udział w zajęciach kulinarnych.

Plan terapii dnia codziennego: proponowanie mieszkańcowi udziału w aktywnościach dnia codziennego, sprzątania pokoju, układanie w szafie, porządki wokół budynku, udział w sekcji botanicznej.

Funkcjonowanie społeczne: jest przyjazny wobec innych mieszkańców, towarzyski. Przy załatwianiu spraw urzędowych prosi o pomoc, głównie w obszarze przepisów zawartych w decyzjach.

Plan działań obejmuje wszystkie elementy stałe dotyczące planu readaptacji w zakresie uzależnienia, ponadto rehabilitację neuropsychologiczną, podtrzymywanie motywacji do udziału w programie, pomoc w przygotowaniu i realizacji planu na przyszłość.

W kartach informacji, kartach pracy socjalnej znajdują się szczegółowe opisy prowadzonych działań, zasobów mieszkańca oraz obszarów wymagających wzmocnienia działań.

Analiza sprawozdania statystycznego z prowadzonych działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych za maj 2021 r. wykazała, że mieszkaniec brał udział 2 razy w treningu poznawczym oraz 4 razy w rozmowach wspierających/psychoedukacyjnych. Ponadto ze sprawozdania statystycznego z prowadzonych działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wynika, że z mieszkańcem 4 razy przeprowadzono rozmowy, ponadto 8 razy brał udział w grupach terapeutycznych oraz 8 razy brał udział w spotkaniach społeczności. Z analizy raportu rehabilitacji wynika, że w maju 2021 r. mieszkaniec 10 razy uczestniczył w proponowanych zajęciach.

Analiza dokumentacji (IPW, karty obserwacji, karty pracy socjalnej) wykazała, że działania wynikające z IPW są dostosowane do potrzeb mieszkańców oraz w razie potrzeb korygowane i modyfikowane do zmieniającej się sytuacji mieszkańca.

Zapewnienie kontaktu z psychologiem

W Domu jest zatrudniony psycholog, który opracowuje diagnozy psychologiczne mieszkańców, prowadzi zajęcia indywidualne i grupowe z mieszkańcami domu, bierze udział w pracach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Dokonana analiza dokumentacji 5 mieszkańców oraz sprawozdań statystycznych z prowadzonych przez psychologa działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych (za kwiecień 2021 r., maj 2021 r., czerwiec 2021 r.), potwierdza wykonywanie przez psychologa ww. czynności.

Kadra Domu

Warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest również posiadanie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego,

zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca w domu dla osób uzależnionych od alkoholu.

Dom zatrudnia 38 osób na 36 etatów będących członkami zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, ponadto w Domu zatrudnionych jest 13 pracowników na 10,91 etatu nie wchodzących w skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

Wskaźnik zatrudnienia ww. zespołu w przeliczeniu na pełne etaty, przypadający na jednego mieszkańca, obliczony w stosunku do liczby osób przebywających w Domu w dniu 16.08.2021 r., wynosił 0,72 etatu (minimum standardowe - 0,5).

Zgodnie z zapisem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej jednym z warunków efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zatrudnianie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu. W Domu zatrudnione są 2 osoby na stanowisku pracownika socjalnego, w ramach 2 etatów, co w świetle przytoczonego przepisu, w stosunku do liczby mieszkańców, jest wymiarem wystarczającym.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora DPS: *Zatrudnieni w Domu pracownicy socjalni wraz z pracownikami Działu TO prowadzą pracę w rozumieniu art. 45 ustawy o pomocy społecznej, poprzez:*

1. „praca ze społecznością lokalną” – współpraca z Dzielą Ojca Pio” – mieszkania wspierane, punkt konsultacyjny, aktywizacja zawodowa, Fundacja Nasz Dom – udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym, działalność profilaktyczna skierowana na środowisko osób bezdomnych i uzależnionych. Ponadto Dom stymuluje nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktu ze społecznością lokalną przez systematyczne uczestniczenie mieszkańców Domu w konkursach, imprezach Krakowskich Domach Pomocy Społecznych, wydarzeniach, wycieczkach organizowanych przez MOPS oraz Miasto Kraków. Dom zaprasza również na okazjonalne pikniki mieszkańców innych Krakowskich DPS, byłych mieszkańców, pracowników. Ponadto Dom bierze udział w Miejskim projekcie „Pszczoły na dachu” – efektem tych działań są organizowane prelekcje o tematyce związanej z ochroną pszczół, warsztaty kulinarne z wykorzystaniem miodu. Daje to doskonały pretekst do wielu spotkań. Nasz Dom wziął udział w projekcie „Serce dla Ingi”, który zostało zorganizowany, by zebrać pieniądze potrzebne na operację ratującą życie 5 letniej dziewczynki. Mieszkańcy pod okiem terapeutek zajęciowych z ogromnym zaangażowaniem, własnoręcznie wykonali projekty, które następnie były wystawione na aukcje. Mieszkańcy wraz z pracownikami biorą udział w zbiórce plastikowych zakrętek z przeznaczeniem na wsparcie Krakowskiego Schroniska dla Zwierząt. Ponadto nasi mieszkańcy zachęcani są do udziału w Spotkaniach Krakowskich Rodzin, rok rocznie biorą udział w Artystycznych spotkaniach Gaudium i Rekreacja,

2. „praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania mieszkańca” – podejmowanie działań w kierunku odzyskania, utrzymania kontaktów z rodziną i krewnymi. Zapraszanie i zachęcanie rodzin do kontaktu osobistego, telefonicznego, listownego, odwiedzin w DPS oraz w miejscu zamieszkania krewnych.

- pomoc mieszkańcowi w adaptacji, w zabezpieczeniu mieszkańca finansowym, ubezpieczenia, sprawach sądowych, komorniczych, mieszkaniowych, administracyjnych, meldunkowych, urzędowych, pomoc w złożeniu wniosków o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, lekarza orzecznika ZUS, emerytury, renty, starania się o mieszkania chronione, mieszkania socjalne inne placówki zapewniające schronienie, na bieżąco udzielane jest też wsparcie w sytuacjach trudnych.

3. Wykorzystanie właściwych dla tej działalności metod i technik stosowanych z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do stanowienia.

Pracownicy socjalni rozpoznają potrzeby mieszkańców, prowadzą pracę socjalną mającą na celu częściowe lub całkowite usamodzielnienie mieszkańców, współpracują z organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji. Podejmują działania zmierzające do poprawy funkcjonowania mieszkańców. Pracownicy socjalni w pracy z mieszkańcem z dużym naciskiem zwracają uwagę na poszanowanie godności oraz respektują prawo do stanowienia. Zachęcają do samodzielnich działań, do podejmowania aktywności zawodowej, do aktywności społecznej na terenie Domu.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Domu rozpoznają potrzeby mieszkańców, prowadzą pracę socjalną mającą na celu częściowe lub całkowite usamodzielnienie mieszkańców.

Pracownicy socjalni potwierdzają wykonywanie czynności wpisami w kartach pracy socjalnej, znajdujących się w dokumentacji mieszkańców. Analiza dokumentacji 5 losowo wybranych mieszkańców potwierdziła powyższe ustalenia.

W toku kontroli przeanalizowano akta osobowe losowo wybranych pracowników zatrudnionych na stanowiskach: pracowników socjalnych, terapeuty zajęciowego, psychologa. Na podstawie analizowanej dokumentacji osobowej, stwierdzono że pracownicy spełniają wymagania kwalifikacyjne na zajmowanych stanowiskach.

Pracownicy ZTO uczestniczyli w szkoleniach organizowanych w Domu na temat praw mieszkańca kierunków prowadzonej terapii, metod pracy z mieszkańcami, podstawowej pomocy osobom uzależnionym w szkoleniu zorganizowanym 25.11.2019 r. w szkoleniu uczestniczyło 18 osób. W szkoleniu z zakresu filozofii pomagania mieszkańcom uzależnionemu od alkoholu zorganizowanym 2.03.2020 r. uczestniczyło 18 pracowników. Potwierdzenie uczestnictwa pracowników w powyższych szkoleniach stanowią listy obecności okazane inspektorom w trakcie oględzin w Domu.

Pomoc w korzystaniu przez mieszkańców ze świadczeń zdrowotnych przysługujących na podstawie odrębnych przepisów

Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, w szczególności dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze, wyroby medyczne i środki pomocnicze. Mieszkańcy Domu złożyli deklaracje do lekarzy POZ w Przychodni Zdrowia rodziny im. św. Jadwigi Bosaków 11, NZOZ- Wójtowska 3 - Lekarze Rodzinni, NZOZ Olsza 2 Med. Sp. z o.o.

Ponadto mieszkańcy pozostają pod specjalistyczną opieką lekarską w Szpital Uniwersyteckim – Poradni Zdrowia Psychicznego, w 5 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką – Poradni Zdrowia Psychicznego.

Zgodnie z informacją zamieszczoną na tablicy ogłoszeń w DPS wizyty lekarza POZ w Domu odbywają się 1x w tygodniu (z możliwością konsultacji bezpośrednio w poradni), wizyty lekarza psychiatry 1x co 2 tygodnie (z możliwością konsultacji bezpośrednio w poradni) Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora Domu, w razie potrzeby, mieszkańcy są dowożeni do placówek służby zdrowia. W trakcie rozmowy z mieszkańcami, potwierdzili oni pomoc pracowników Domu w uzyskaniu dostępu do świadczeń zdrowotnych polegającą na ustalaniu terminu wizyt, dowożenie do placówek medycznych, wykupie lekarstw.

Sposób dysponowania i przechowywania pieniędzy mieszkańców oraz realizacja zapisu art. 58 ust.3 i art. 63 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych mieszkańców poprzez możliwość ich zdeponowania. Mieszkańcy są informowani o takiej możliwości przy przyjęciu. Pieniądze przechowywane są częściowo w podręcznym depozycie pieniężnym a częściowo na koncie. Szczegółowa organizacja przechowywania środków jest uregulowana przez wprowadzoną Zarządzeniem Nr 14/2018 Dyrektora Domu Pomocy społecznej w Krakowie z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie zmiany Procedur Wewnętrznych Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1, *Procedurę postępowania z depozytami mieszkańców.*

Zgodnie z zapisami Procedury realizacja zakupów dokonywanych na życzenie mieszkańców ewidencjonowana jest w kartach upoważnień wykonanych zakupów, skontrolowane karty z 23.01.2020 r. potwierdzają realizację zakupów zgodnie z zapisami procedury.

Dom zwraca opłaty za okres nieobecności mieszkańca nieprzekraczającej 21 dni w roku kalendarzowym.

Szczegółowa organizacja zwrotu opłat jest uregulowana w Regulaminie Mieszkańców Domu zgodnie z Zarządzeniem Nr 25/2018 z dnia 19.06.2018 r. oraz w Załączniku Nr 2, do Zarządzenia nr 2/2017 z dnia 6.02.2017 r. stanowiącym *Procedurę postępowania w sprawach nieobecności mieszkańca.* Pracownik socjalny dokonuje wpisu w dokumentacji dotyczący

nieobecności mieszkańca. Za czas uzgodnionej nieobecności mieszkańcowi przysługuje zwrot stosownej części odpłatności. Zwrot należności za czas nieobecności nie przysługuje:

a) w przypadku gdy mieszkaniiec skorzysta z co najmniej jednego posiłku w Domu, w trakcie trwania nieobecności,

b) w przypadku, gdy mieszkaniiec nie korzystał z posiłków w Domu, ale przebywał na terenie Domu,

c) w celu przedłużenia nieobecności w Domu ponad ustalony wymiar czasu

Dział Finansowo-Księgowy każdego ostatniego dnia miesiąca generuje dokument odpisu, w związku z nieobecnością mieszkańca w Domu, w którym zawarta jest liczba dni urlopu oraz wysokość odpisu. Zwrot dokonywany jest na konto depozytowe w formie przelewów wewnętrznych, a następnie wypłacany w gotówce mieszkańcowi. Dokumentacją potwierdzającą proces wyliczania odpisów są: wygenerowany dokument odpisu, WB - Dochody, WB - Depozyt, Raport Kasowy - Depozyt. Przeanalizowano dokumentację dotyczącą rozliczenia nieobecności mieszkańców w miesiącu czerwcu 2021 r., nie stwierdzając nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej - Dom pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dyrektor Domu wyjaśnił: *DPS zapewnia wyroby medyczne podopiecznym posiadającym zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne. W przyjętym w Jednostce obiegu dokumentów - zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne, wystawione jest przez lekarza, który uzyskuje poświadczenie w NFZ, a następnie Dział Medyczno-Rehabilitacyjny dokonuje realizacji zlecenia. W dalszej kolejności Dział Medyczno-Rehabilitacyjny po realizacji zlecenia otrzymuje faktury za zakupione leki, które przekazuje do Działu Finansowo-Księgowego.*

Na podstawie przedłożonych faktur stwierdzono, że Dom realizuje zadania zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Apteka wystawia fakturę na adres Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 ze wskazaniem jako nabywcy mieszkańca (imię i nazwisko). Faktura zawiera informację dotyczącą wysokości kwoty, którą ma zapłacić mieszkaniiec oraz kwoty do wysokości limitu do zapłacenia przez DPS. Imienne faktury wydawane są również na leki pełnopłatne. W trakcie kontroli sprawdzono faktury za lekarstwa – nie wniesiono zastrzeżeń. Rozmowy z mieszkańcami potwierdziły pomoc w zakupie leków.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora Domu: *W okresie objętym kontrolą doszło do: 102 samowolnych oddaleń mieszkańców (bez wiedzy i zgody dyrektora domu), 13 wypadków (głównie jest to wywrócenie się mieszkańca bądź osunięcie), 89 aktów agresji mieszkańców w stosunku do personelu oraz mieszkańców (wulgaryzmy, wyzwiska, groźby, klótnie, rękoczynny), 33 interwencji Policji (zakłócanie miru domowego, ciszy nocnej, awantury pod wpływem alkoholu mieszkańca, niestosowania się do zaleceń, procedur i regulaminu domu i innych), 6 interwencji Straży Pożarnej (głównie uruchomienie alarmu PPOŻ spowodowanego paleniem tytoniu w miejscach niedozwolonych), 34 interwencji Pogotowia (głównie ataki epilepsji oraz problemów wynikających ze stanu zdrowia).* Informacje dotyczące ww. incydentów odnotowywane są w raportach pielęgniarских.

W Domu funkcjonuje *Procedura postępowania pracowników Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 w przypadku agresywnego zachowania mieszkańców* wprowadzona Zarządzeniem Nr 10/2017 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 z 23 maja 2017 r. W procedurze zawarto m. in. opis zachowań agresywnych, opis postępowania, wskazano osoby ponoszące odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie określonych w procedurze działań.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Dyrektora w Domu nie są stosowane środki przymusu bezpośredniego cyt.: *W związku z formalną zmianą typu tutejszego domu pomocy społecznej, z domu dla osób psychicznie chorych na dom dla osób uzależnionych od alkoholu w 2015 r., zrezygnowano ze stosowania procedury przymusu bezpośredniego, a wprowadzone zostały regulacje i procedury postępowania z mieszkańcami przejawiającymi zachowania agresywne i z mieszkańcami pod wpływem alkoholu o charakterze terapeutycznym.*

W trakcie kontroli dokonano oględzin wszystkich ogólnodostępnych pomieszczeń Domu, wszystkich pokoi oraz przeprowadzono rozmowy z mieszkańcami na temat warunków bytowych. Mieszkańcy podczas rozmów z kontrolującymi pozytywnie oceniali pobyt w Domu, w tym jakość żywienia, nie zgłaszali żadnych uwag w zakresie świadczonych usług.

Realizacja zaleceń pokontrolnych

W wyniku przeprowadzonych w dniach od 9 do 10 października 2014 r. czynności kontrolnych, stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, w związku z powyższym, pismem z dnia 21 stycznia 2015 r. (znak: WP-III.431.1.13.2014), wystosowano zalecenia pokontrolne następującej treści:

ZALECENIE:

1. *Dostosować posiadane zezwolenie na prowadzenie placówki do rzeczywistego przeznaczenia Domu oraz do obowiązujących przepisów prawnych z uwzględnieniem ustaleń zawartych w decyzji Wojewody Małopolskiego – w terminie do 31 marca 2015 r.*
2. *Dostosować plany pracy i terapii z mieszkańcem do obowiązujących przepisów ustawy o pomocy społecznej mając na względzie rzeczywisty typ i przeznaczenie placówki. Opracowywanie indywidualnych planów wsparcia, które zakładają cele i terminy ich realizacji na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.*
3. *Przestrzegać ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz.U.2012 poz. 740) oraz dokonać zmian w Regulaminie Organizacyjnym poprzez dostosowanie treści Regulaminu do obowiązujących przepisów prawnych – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.*
4. *Zaprzestać działań niezgodnych z przepisami ustawy o ochronie zdrowia psychicznego i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.*
5. *Przestrzegać ustaleń zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786) – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.*
6. *Ustalać przed przyjęciem nowego mieszkańca jego sytuację w miejscu zamieszkania lub miejscu pobytu, zgodnie z zapisem §11 rozporządzenia w sprawie domu pomocy społecznej – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.*

Zgodnie z pisemnymi informacjami Kierownika jednostki kontrolowanej z dnia 16 lutego 2015 r. (znak: DPS/DD/81/1/3179/2015), zalecenia zostały zrealizowane. W toku kontroli potwierdzono, że ww. zalecenia zostały zrealizowane, szczegółowy opis sposobu realizacji został zawarty w treści protokołu.

Protokół zawiera 21 ponumerowanych stron.

Inspektorzy kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli na temat zakresu i terminu przeprowadzonej inspekcji.

Na tym protokół zakończono.

Pouczenie

Zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 7 w związku z § 17 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) dyrektorowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń

zawartych w protokole – w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu – do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ponadto zgodnie z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia dyrektorowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo do odmowy podpisania protokołu – z podaniem w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania – pisemnych wyjaśnień przyczyn tej odmowy.

Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń / (wniesiono) zastrzeżenia.

Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden otrzymuje dyrektor jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Data otrzymania protokołu:

07.10.2021

Data i miejsce podpisania protokołu:

08.10.2021 KRAKÓW

Podpis przedstawiciela placówki kontrolowanej:

Podpisy inspektorów kontrolujących:

DYREKTOR
Zebrowski
mgr Dariusz Zebrowski
08.10.2021

Inspektor Wojewódzki

Bocian
mgr Stanisław Bocian

Inspektor Wojewódzki

Chmielewska
Alicja Chmielewska

